

Uporaba glazbenih instrumenata u predškolskim ustanovama

Iljadica, Gloria

Undergraduate thesis / Završni rad

2023

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Pula / Sveučilište Jurja Dobrile u Puli**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:137:785676>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-10-20**

Repository / Repozitorij:

[Digital Repository Juraj Dobrila University of Pula](#)

SVEUČILIŠTE JURJA DOBRILE U PULI
FAKULTET ZA ODGOJNE I OBRAZOVNE ZNANOSTI

GLORIA ILJADICA

**UPORABA GLAZBENIH INSTRUMENTATA U PREDŠKOLSKIM
USTANOVAMA**
Završni rad

Pula, srpanj 2023.

SVEUČILIŠTE JURJA DOBRILE U PULI
FAKULTET ZA OBRAZOVNE I ODGOJNE ZNANOSTI

GLORIA ILJADICA

**UPORABA GLAZBENIH INSTRUMENTATA U PREDŠKOLSKIM
USTANOVAMA**

Završni rad

JMBAG:0303089244

Studijski smjer: Preddiplomski stručni studij predškolskog odgoja

Predmet: Metodika glazbene kulture

Znanstveno područje: Društvene znanosti

Znanstveno polje: Pedagogija

Znanstvena grana: Posebne pedagogije

Mentorica: izv. prof. dr. sc. Ivana Gortan- Carlin

Pula, srpanj 2023.

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Ja, dolje potpisana, Gloria Iljadica, kandidat za prvostupnicu predškolskoga odgoja, ovime izjavljujem da je ovaj Završni rad rezultat isključivo mogega vlastitog rada, da se temelji na mojim istraživanjima te da se oslanja na objavljenu literaturu kao što to pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da niti jedan dio Završnoga rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz kojega necitiranog rada, te da ikoji dio rada krši bilo čija autorska prava. Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije iskorišten za koji drugi rad pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili radnoj ustanovi.

Studentica

U Puli 03. srpnja 2023. godine

IZJAVA
o korištenju autorskog djela

Ja, Gloria Iljadica, dajem odobrenje Sveučilištu Jurja Dobrile u Puli, kao nositelju prava iskorištavanja, da moj završni rad pod nazivom „Uporaba glazbenih instrumenata u predškolskim ustanovama“ koristi na način da gore navedeno autorsko djelo, kao cjeloviti tekst trajno objavi u javnoj internetskoj bazi Sveučilišne knjižnice Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli te kopira u javnu internetsku bazu završnih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice (stavljanje na raspolaganje javnosti), sve u skladu s Zakonom o autorskom pravu i drugim srodnim pravima i dobrom akademskom praksom, a radi promicanja otvorenoga, slobodnoga pristupa znanstvenim informacijama.

Za korištenje autorskog djela na gore navedeni način ne potražujem naknadu.

U Puli 03.srpnja 2023. godine

Potpis

_____

Sadržaj

1. UVOD	2
2. GLAZBENE AKTIVNOSTI U DJEČJEM VRTIĆU	3
2.1. Vrste glazbene aktivnosti	3
2.2 Igra	3
2.3 Način rada u glazbenoj aktivnosti	4
2.4 Metodički postupci	4
2.5 Priredbe	4
3. ORFFOV GLAZBENI INSTRUMENTARIJ	5
3.1. Melodijske udaraljke	6
3.1.1. Ksilofon	6
3.1.2. Metalofon	6
3.1.3. Zvončići (Glockenspiel)	7
3.2. Ritamske udaraljke	7
3.2.1. Štapići (klaves)	7
3.2.2. Mali bubanj (doboš)	8
3.2.3. Triangl (trokutić)	8
3.2.4. Činele (piatti)	9
3.2.5. Zvečka (maracas)	9
3.2.6. Tamburin	10
4. UPORABA GLAZBENIH INSTRUMENTATA U ODGOJNO-OBRAZOVNOM RADU	11
4.1. Metodologija istraživanja	11
4.2. Rezultati	12
4.3. Rasprava	16
5. AKTIVNOST UPOZNAVANJA INSTRUMENTATA DJECI VRTIĆKE DOBI	19
5.1. Priprema za glazbenu aktivnost	19
5.2. Refleksija na provedenu aktivnost	24
6. ZAKLJUČAK	25
7. LITERATURA	26
8. SAŽETAK	28
9. SUMMARY	30
10. PRILOZI	31

1. UVOD

Glazba je vrlo važna u razvoju svakoga djeteta. Ona pridonosi svestranome razvoju tjelesnih, moralnih, umnih, estetskih i radno-tehničkih sposobnosti djece. Upravo je iz toga razloga važno da se kod djeteta, u najranijoj dobi, počne razvijati zajedništvo i emocionalna inteligencija uz pomoć glazbe. Promatrajući način na koji djeca reagiraju na glazbu, primjećujemo kako djeca spontano plešu, pjevaju, sviraju i igraju se, bez obzira na to jesu li u tome dobri. O takvome utjecaju glazbe kod djece ponajbolje govori Vidulin u svojoj knjizi *Glazbeni odgoj djece u predškolskim ustanovama, mogućnosti i ograničenja*. Ona navodi da je „glazbeni odgoj sastavni dio svakoga odgojno-obrazovnog procesa. Glazbenim odgojem djeca već u najranijoj dobi započinju s upoznavanjem glazbe i osnovne glazbene terminologije na prirodan i zoran način.“ (Vidulin,2016.) Nadalje, glazba je jedna od umjetnosti koja ostavlja veliki utjecaj na svakoga čovjeka, a posebice na njegov razvoj. Važno je naglasiti da glazbeni odgoj najviše napreduje u razdoblju od treće do šeste godine djetetova života, a to je period kada većina djece provodi u predškolskim ustanovama. Upravo se iz toga razloga smatra da je za djecu te dobi važan dodir s glazbenim instrumentima jer utječu na kreativnost i razvijanje motoričkih vještina.

Ovaj se završni rad sastoji od pet poglavlja. U uvodnome dijelu najprije krećemo od pozitivnih učinaka glazbe na djecu, a nakon toga slijedi poglavlje u kojemu se dotičemo glazbenih aktivnosti u dječjim vrtićima te općenito govorimo o uporabi glazbe kod djece predškolske dobi. U trećemu poglavlju opisujemo način uporabe glazbenih instrumenata u predškolskim ustanovama, prikazujemo intervju odgojitelja i njihovu primjenu glazbenih instrumenata u radu s djecom. Zatim, četvrto se poglavlje odnosi na samu aktivnost koju smo proveli s djecom te osvrnemo na istu. Nakon toga, slijedi zaključak u kojemu sažeto prikazujemo sve navedeno.

2. GLAZBENE AKTIVNOSTI U DJEČJEM VRTIĆU

Aktivnosti vezane uz glazbu imaju veliku razvojnu vrijednost. Glazbene aktivnosti potiču razvoj slušne pažnje i percepcije kod djece. Djeca se kroz glazbene igre i aktivnosti upoznaju s glazbenim elementima (ritam, tempo, dinamika), razvijaju motoriku i govor te sudjeluju u timskom radu. Bogato glazbeno okruženje djecu potiče na stvaralaštvo i kreativnost te daljnju motiviranost na sviranje, pjevanje, ples, igre i likovno izražavanje. Kod djece se, razvijanjem glazbenih sposobnosti, oblikuje niz ostalih vještina koje će im biti od velike važnosti i kasnije u životu. Vrlo je važno da dijete od svoje najranije dobi sudjeluje u raznim glazbenim aktivnostima kako bi uz što više ritmičkih instrumenata razvijalo osjećaj za ritam i koordinaciju pokreta.

2.1. Vrste glazbene aktivnosti

Kako bi se na vrijeme pripremio i promislio o metodičkom postupku, odgojitelj unaprijed odabire temu aktivnosti koju provodi s djecom. Sadržaje koje odgojitelj najčešće nudi djeci u aktivnostima glazbene kulture jesu: igre s pjevanjem, obrada pjesama i brojalica, aktivno slušanje glazbe, sviranje na udaraljka.

2.2 Igra

Igru pronalazimo u svim aspektima djetetova života. Psiholozi ističu kako se igre dijele na: funkcionalnu, konstruktivnu, igru pretvaranja te igru s pravilima. Funkcionalna igra pojavljuje se u dojenačkoj dobi u kojoj dijete spoznaje svijet oko sebe upravljajući predmetima u svojoj blizini. Oko druge se godine javljaju dvije vrste igre, konstruktivna igra i igra pretvaranja. One traju kroz ranu školsku dob uz smanjenje funkcionalne igre. Igra s pravilima pojavljuje se u dobi od četvrte do pete godine dok se u kasnijem djetinjstvu javljaju složenije igre. Odgojitelj djeci daje aktivnosti prema njihovim interesima te igra među njima nastaje spontano.

2.3 Način rada u glazbenoj aktivnosti

Prema Gospodnetić, odgojitelji u glazbenim aktivnostima svakodnevno koriste tri osnovna načela:

- „Pokret (neodvojiv je od glazbe)“
- „Aplikacije (slike, lutke)“
- „Udaraljke (instrumenti koje sviraju djeca)“ (Gospodnetić, 2015, str. 65.)

Gospodnetić dalje ističe kako se „ova tri načina najčešće koriste kod obrade pjesme ili kod obrade brojalice.“ (Gospodnetić, 2015, str. 65.) Za vrijeme aktivnosti ovi se načini mogu primjenjivati kombinirano, zajedno, izmjenjujući ili ispreplećući, izražavajući time jedan ili više elemenata glazbe.

2.4 Metodički postupci

Kod metodičkih se postupaka odgojitelj referira na takav način rada pri kojemu se, u sklopu aktivnosti, pjesma ili brojalica ponavlja od početka do kraja. Kako ne bi izgubili interes, aktivnost je najbolje odmah započeti razgovorom, gledanjem slike, pokretom, sviranjem na udaraljka ili uz aplikacije obrađujući odabrani sadržaj (pjesmu, brojalicu). Gospodnetić tvrdi kako su „najbolji metodički postupci oni u kojima se djeca izmjenjuju i čekaju da dođu na red. Time se produžava dječja pažnja, a sadržaj se ponavlja više puta.“ (Gospodnetić, 2015, str. 63.)

2.5 Priredbe

Priredbe su dodatni način stvaranja posebnoga raspoloženja u vrtiću. Gospodnetić obrazlaže kako „u tim prilikama djeca cijele skupine pokazuju drugoj djeci u vrtiću sadržaje svojih aktivnosti.“ (Gospodnetić, 2015, str. 69.) Za priredbe se najčešće izabire pokret uz skladbu s nosača zvuka, pjesma ili brojalica. Pokret može biti koreografiran ili improviziran. Osim dječjih priredaba, postoje i priredbe za roditelje.

3. ORFFOV GLAZBENI INSTRUMENTARIJ

Carl Orff (1895. – 1982.) bio je njemački skladatelj i pedagog. Spojio je glazbu, pokret, dramu i govor u „*lekcije*“ koje su vrlo slične spontanoj dječjoj igri. U Orffovu se pristupu govori, pjeva, pleše, svira, imitira pokretom uz korištenje segmenata drame. Temelj njegova pristupa je poticanje dječje improvizacije i individualnosti. Prema njegovoj teoriji dijete može na bilo koji način stvarati glazbu i zvukove prema načelu „*nesputane improvizacije*“. (Halavuk, 2016, str. 11.). Program je namijenjen djeci od rođenja do njihova polaska u školu. Također, djeca u samome početku koriste instrumente prilagođene njihovom uzrastu - ritmičke instrumente. Podjela Orffova instrumentarija vrši se prema zvuku, tj. dijeli se na instrumente s određenom visinom tona i neodređenom visinom tona.

„Orffov instrumentarij sastoji se od:

- ritmičkih udaraljki (zvečka, drvena kutija, štapići, činele, triangl, tamburin, praporci, mali bubanj, veliki bubanj i timpani),
- melodijskih udaraljki (zvončići, metalofon i ksilofon)
- borduna (žičanog instrumenta za trzanje ili udaranje batićem)
- gambe (na kojoj se izvodi samo pizzicato).

Pojam *Orffov instrumentarij* u širem kontekstu podrazumijeva školski instrumentarij koji se koristi najčešće u razrednoj nastavi i u predškolskim ustanovama." (Gortan-Carlin, I.P., Radić, B., 2023., str. 149)

Kusovac ističe kako su „instrumenti s određenom visinom tona melodijski, a instrumenti s neodređenom visinom tona ritmički.“ (Kusovac, 2010.)

Slika 1. - Orffov instrumentarij

Izvor: https://www.musicshopetida.hr/slike/male/goldon-mimni-set-30020-gol-30020_1.jpg 10.02.2023.

3.1. Melodijske udaraljke

Melodijske udaraljke označavaju vrstu udaraljka koja ima određenu visinu tona.

3.1.1. Ksilofon

Ksilofon se sastoji od drvenih pločica raznih dužina i debljina pomoću kojih proizvodi različite visine tona. Za sviranje se upotrebljavaju batići obloženi tvrdim pustom („*filcom*“). O ksilofonu Gospodnetić tvrdi da „batićima treba gađati sredinu pločice i odmah odmaknuti batić kako bi pločica mogla titrati, ali to je titranje kratko.“ (Gospodnetić, 2015, str. 179.) Karakteristika je ksilofona stvaranje oštrih i kratkih zvukova.

Slika 2. - Ksilofon

Izvor: <https://hercegova-trgovina.hr/wp-content/uploads/2020/07/alt-ksilofon-16.jpg> 10.02.2023.

3.1.2. Metalofon

Glavna je razlika između ksilofona i metalofona u metalnim pločicama. Metalofon se svira drvenim batićima, a njegov je zvuk ponešto glasniji od ksilofona. Metalofon se najčešće koristi kao amaterski instrument.

Slika 3. - Metalofon

Izvor: https://www.eurounit.com/images/stories/virtuemart/product/goldon_10100.png 10.02.2023.

3.1.3. Zvončići (*Glockenspiel*)

Zvončići predstavljaju instrument koji izgledom i karakteristikama podsjeća na metalofon. Glavna je razlika u boji zvuka i visini. Za stvaranje zvuka upotrebljavaju se laki metalni batići. Obradović ističe kako „zvončići mogu imati i klavijaturu.“ (Obradović, 1978.)

Slika 4. - Zvončići

Izvor: <https://proleksis.lzmk.hr/slike1/zvoncciccci.JPG> 10.02.2023.

3.2. Ritamske udaraljke

Ritamske udaraljke su skupina glazbala neodređene visine zvuka i tona.

3.2.1. Štapići (*klaves*)

Literatura navodi da su štapići „dva obla komadića drveta, dužine 20 cm.“ (Gospodnetić, 2015.) Štapići se uvijek koriste u paru i to na način da se u svakoj ruci drži po jedan štapić. Zvuk se dobije udarom jednoga o drugoga.

Slika 5. – Štapići

Izvor: <https://www.astrejaplus.hr/wp-content/uploads/2018/03/54-711.jpg> 10.02.2023.

3.2.2. Mali bubanj (doboš)

Mali bubanj vrsta je ručnoga bubnja, a razlikuje se po dvjema opnama. Vrlo reski zvuk doboša daje zbog donje opne na kojoj je pričvršćeno nekoliko spirala, a plašt valjka najčešće je od mjedi ili drva. Doboš ima vrpce koja se djetetu može objesiti oko vrata.

Slika 6. - Mali bubanj

Izvor: https://www.neurolog.com.hr/Glazbene-instrumente-dje%C4%8Dje-udaraljke-mali-bubanj_img/content-1_5365.jpeg 10.02.2023.

3.2.3. Triangl (trokutić)

Triangl se sastoji od jedne čelične metalne šipke i vrpce. Tehnike sviranja mogu biti različite. Naime, vrpce na kojoj visi triangl može držati lijeva ruka, pri čemu je važno pripaziti kako prstom ne bismo dotaknuli metal koji u protivnome neće titrati. Također, druga je tehnika postavljanje instrumenta na stalak pri čemu se tankim čeličnim štapićem svira po donjoj strani. Triangl je vrlo glasan i prodoran instrument zbog čega se na njemu najčešće sviraju dugi zvukovi.

Slika 7. - Triangl

Izvor: https://www.igrackeshop.hr/upload_files/products/triangl.jpg 10.02.2023.

3.2.4. Činele (piatti)

Činele su instrument čiji oblik podsjeća na tanjur. Sviraju se u paru te stvaraju zvuk dugoga trajanja. „Pridržavaju se palcem i kažiprstom za kožnu vrpцу na kojoj vise i treba paziti da rukom ne dodirujemo metal.“ (Gospodnetić, 2015, str. 185.) Zvuk prekidamo prislanjanjem činele o odjeću.

Slika 8. - Činele

Izvor:http://www.idadidacta.hr/upload/proizvodi/gi785_15t2_142258.jpg.axd?width=618&height=458&crop=auto 10.02.2023.

3.2.5. Zvečka (maracas)

Zvečke su instrumenti nekada pravljени od sušenih tikvi, a danas se za njihovu izradu upotrebljava aluminijski lim, tvrdo drvo te plastika. Zvečke imaju šupljinu koja se ispuni rižom, grahom ili košticama. Okretanjem ili treskanjem rukama dobiva se zvuk sličan šumu. Ovaj je instrument iznimno popularan u vrtićima radi lakoće izrade.

Slika 9. - Zvečka

Izvor:<https://media.magicbaby.hr/media/catalog/product/cache/8f210d0831eaea0d2df5ddfa437a8cf8/6/1/61922.jpg> 10.02.2023.

3.2.6. *Tamburin*

Gospodnetić i Kustovac o tamburinu tvrde sljedeće: „odnosi se na ručni bubanj s činelicama ugrađenim u okvir, može i ne mora imati opnu.“ (Gospodnetić, 2015, str. 186.) „Pri udaranju desne ruke (prstima ili dlanom) oni zveckaju dajući tako karakterističan zvuk.“ (Kustovac, 2010.)

Slika 10. - Tamburin

Izvor: <https://www.musicwithease.com/tambourine-5.gif> 10.02.2022.

4. UPORABA GLAZBENIH INSTRUMENTATA U ODGOJNO-OBRAZOVNOM RADU

U radu s djecom glazba je neizostavno sredstvo. Niz sposobnosti, nužne za razvoj dječjih potencijala, razvijaju se glazbenim kompetencijama i senzibilitetima. Pomoću glazbe djeca razvijaju sluh, vid, matematičke i kreativne sposobnosti te vještinu čitanja i socijalnu prilagodljivost. Bez istraživanja glazbe, tona, zvuka i melodije ne može se ostvariti kvalitetno okruženje za učenje i istraživanje.

Djeca korištenjem glazbenih instrumenata razvijaju memoriju i sposobnost slušanja, koordinaciju pokreta i ritam te se kroz glazbenu aktivnost uključuju u glazbene improvizacije. Osim pjesme, važno je odabrati odgovarajući instrument kojega će djeca pravilno koristiti u svrhu razvijanja dječjega izražavanja i stvaralaštva. Aktivan doživljaj zvuka, glazbe i pokreta potiče kod djece optimalan kognitivni i emocionalni razvoj djeteta, kao i njegovu sposobnost kreativnoga izražavanja i stvaranja. Također, NKRPOO (AZOO, 2015.) ističe kako se uz glazbene aktivnosti veže razvoj kulturne svijesti i izražavanja, kao i poticanje stvaralačkoga izražavanja ideja, iskustva i emocija djeteta.

4.1. Metodologija istraživanja

Za potrebe ovoga rada korištena je metoda upitnika odnosno provedeni su pisani intervjui osoba usko vezanih za odgojno-obrazovni rad. Riječ je o dvjema odgojiteljicama te jednoj stručnoj suradnici - pedagoginji. Odabrane ispitanice rade u trima različitim ustanovama na području Istarske županije te imaju različite godine radnoga iskustva u odgojno-obrazovnome radu. Ispitanica A radi u vrtićkoj skupini. Vrtić u kojemu radi sveukupno broji tri odgojno-obrazovne skupine, ima 39 godina radnoga iskustva. Sudionica B stručna je suradnica – pedagoginja. Vrtić u kojemu radi sastoji se od dva područna objekta u kojima se nalazi šest skupina, ima 14 godina radnoga iskustva. Sudionica C odgojiteljica je u skupini djece ranije dobi, ima dvije godine radnoga iskustva, a ustanova u kojoj radi broji sedam područnih objekata po kojima je raspoređeno 28 skupina.

Upitni se listić (**Prilog I.**) sastoji od tablice socioekonomskih komponenata i sedam pitanja vezanih uz korištenje glazbenih aktivnosti i glazbenoga instrumentarija u odgojno-obrazovnome radu s djecom rane i predškolske dobi. Prvo i drugo pitanje

odnosi se na glazbene aktivnosti, odnosno koliko ih često ispitanice koriste u radu s djecom te na koji način, prema njihovu mišljenju, glazba utječe na dječji razvoj. Preostalih se pet pitanja bave tematikom glazbenih instrumenata, odnosno kako djeca reagiraju na njih, koji se instrumenti najčešće koriste, imaju li vrtići Orffov instrumentarij te koje prednosti, prilikom korištenja instrumenata, sudionice prepoznaju na djeci.

4.2. Rezultati

Analiza komponente sastoji se od šest čestica: spol, stručna sprema, radno mjesto, dob skupine, veličina ustanove i godine radnoga iskustva. Sve se ispitanice, iz različitih ustanova i s različitim osnivačem, nalaze na području jugoistočne Istre. Također, sve su ispitanice žene s različitim godinama radnoga iskustva.

	SUDIONICA A	SUDIONICA B	SUDIONICA C
Spol	ž	ž	ž
Stručna sprema	VSS	VSS	VSS
Radno mjesto	odgojitelj	stručni suradnik pedagog	odgojitelj
Dob skupine	djeca u četvrtoj i petoj godini života	djeca rane i predškolske dobi	djeca u drugoj i trećoj godini života
Veličina ustanove	3 odgojne skupine	6 odgojno-obrazovnih skupina raspoređenih u 2 područna odjeljenja	7 područnih odjeljenja (28 odgojno-obrazovnih skupina)
Radni staž	39 godina	14 godina	2 godine

Tablica 1. – prikaz rezultata vezan za analizu komponente ispitanica

Na prvo pitanje, vezano uz glazbene aktivnosti, način upotrebe te učestalost istih, sudionica A (**Prilog II.**) odgovara kako su, uz ostale aktivnosti, glazbene aktivnosti najzastupljenije. Provode se kao zasebne, uz upoznavanje, usvajanje melodija i

tekstova te kao dijelovi (uvodni ili završni) ostalih ponuđenih poticaja i sklopova aktivnosti. Također, sudionica navodi kako se pri upoznavanju novih sadržaja radi na razini skupine, odnosno manje grupe, ali se često potiče i individualni rad koji djeca jako vole. Sudionica B (**Prilog III.**), stručna suradnica - pedagoginja, također navodi da se u radu s djecom gotovo svakodnevno provode glazbene aktivnosti u svim odgojno-obrazovnim skupinama. Pedagoginja dalje ističe kako je vrlo važno prilagoditi sadržaje dječjoj dobi i mogućnostima. Sudionica navodi aktivnosti koje se provode u odgojno-obrazovnome procesu, a odnose se na igre s pokretima, tjelovježbu, pjevanje uspavanka, recitacije, brojalice, oponašanje ritma uz rastavljanje na slogove i traženje rime, plesne pokrete, učenje teksta ponavljanjem, igrokaze i sl. Osim glazbe, djeci su svakodnevno ponuđeni poticaji u centrima aktivnosti. Spominju se i glazbeni centri opremljeni gotovim glazbenim didaktičkim sredstvima i pomagalicama važnih za razvoj vokalne i glazbene improvizacije. Sudionica C (**Prilog IV.**) ističe kako vrlo često koristi glazbene aktivnosti. One se najčešće odnose na slušanje glazbe i stvaranje popratnih pokreta. Sudionica spominje aktivnosti oponašanja zvukova, poticanje na vokalizaciju i ponavljanje, kao i aktivnosti upoznavanja s instrumentom i korištenje dječjih instrumenata. Glazbene aktivnosti vođene su dječjom inicijativom i interesom koji se svakodnevno ističe, navodi sudionica C. Nadalje, spominje se glazbeni centar aktivnosti opskrbljen sredstvima koja omogućuju istraživanje zvuka.

Drugo pitanje obuhvaća utjecaj glazbe na dječji razvoj. Sve tri sudionice ističu dobrobiti glazbe za cjelokupni dječji razvoj. Sudionica A ističe važnost integriranosti sadržaja, kao i povezanost glazbe s tjelesnim aktivnostima, istraživačkim aktivnostima, razvoju kreativnosti, reprodukcije i recepcije te razinu utjecajnosti glazbe na opće raspoloženje djece. Sudionica B ističe važnost korištenja glazbe kao sredstva za učenje od najranije dobi. Prema njoj, glazba je ugodan podražaj koji ih potiče na razvoj. Nadalje, glazbom dijete unaprjeđuje mnoge funkcije od kojih ističemo sljedeće: verbalne i neverbalne, komunikacijske vještine, auditivnu percepciju, kognitivne procese kao što su pamćenje i mišljenje, grubu i finu motoriku uz pokrete, kreativnost i spontanost, jačanje samopouzdanja i dr.

Sudionica C dodaje kako djeca jako vole glazbu jer ona predstavlja izvrstan medij pomoću kojega učimo o raznovrsnim temama. Drugi dio pitanja odnosi se na upotrebu instrumenata u svakodnevnome odgojno-obrazovnome radu s djecom rane i predškolske dobi. Sudionica A navodi kako od početka svoga rada koristi harmoniku i sintisajzer te kako djeca uvijek s veseljem reagiraju na bilo koji instrument. Nadalje,

obrazlaže kako takvo okruženje spontano i nenametljivo djeluje na interes djece za bavljenje raznim vidovima glazbe u kasnijoj dobi. Stručna suradnica – pedagoginja (sudionica B) navodi kako se u svakodnevnoj praksi ne koriste često pravi glazbeni instrumenti već didaktička sredstva i pomagala te izrađeni poticaji kojima se proizvode zvukovi. Ona dalje tvrdi kako je dječji interes za stvaranjem zvuka veoma intenzivan, što obuhvaća instrumente, sredstva i općenito sve aktivnosti koje su povezane sa stvaranjem zvuka. Sudionica C opisuje situaciju gdje je sintisajzer poslužio kao veoma uspješno sredstvo istraživanja zvuka djeci ranije dobi. Nadalje, odgojiteljica zaključuje kako korištenje glazbenih instrumenata direktno utječe na razinu motiviranosti i trajanje njihova interesa u pozitivnome smislu.

Na pitanje koji se instrumenti pružaju djeci, ispitanica A navodi kako su to uglavnom udaraljke, zvečke, šuškalice, harmonika, gitara i bubanj. Ističe kako su to ponekad vođene, a ponekada spontane aktivnosti. Ispitanica B pojašnjava kako sve odgojno-obrazovne skupine imaju glazbeni centar. U centrima se nalaze didaktička sredstva i pomagala kao što su zvučne igračke i slikovnice, gitara, maleni sintisajzeri te razne zvečke, bubnjevi i šuškalice izrađene od prirodnoga i otpadnoga materijala. Osim toga, centri su obogaćeni i slikovnim materijalima s aplikacijama glazbenih instrumenata. Kako bi se utjecalo na motivaciju djece u glazbenim aktivnostima, ispitanica B koristi aktivnosti pjevanja, igre s pokretima, plesne koreografije, razne ritmičke igre i aktivnosti slušanja glazbe. Odgojiteljica C navodi kako su u sklopu glazbenoga centra djeci ponuđeni sljedeći instrumenti: bubanj, dječji metalni ksilofon sa štapićem, dvije plastične gitare, tamburin i raznovrsne šuškalice. Tijekom godine, djeci su dodatno ponuđeni sintisajzer, vodeni ksilofon i bubanj s palicom. Aktivnosti u radu odgojiteljice C temelje se na istraživanju procesa stvaranja zvuka. Opisuje se kako djeca najčešće pokušavaju stvoriti što intenzivniji zvuk, a naglasak se s vremenom postavlja na brzinu ritma, odnosno obraćanje pozornosti i razlikovanja bržega i sporijega ritma. Svi su ponuđeni instrumenti bili jednako zastupljeni kod djece, a nudili su se prema iskazanome dječjem interesu. Takve su aktivnosti u većini slučajeva okupile svu prisutnu djecu, istaknula je sudionica C.

Peto pitanje obuhvaća pojam korisnosti u radu s djecom rane i predškolske dobi. Odgojiteljica A referira se na prijašnje odgovore te ističe iznimnu korist instrumenata u svim segmentima dječjega razvoja. Također, ističe se važnost praćenja dječjega interesa, bez nametanja. Sudionica C glazbene instrumente, ali i glazbu općenito, u radu s djecom, smatra korisnim. Navodi kako djeca rane i predškolske dobi trebaju u

glazbenim aktivnostima što više koristiti razne ritmičke instrumente te sudjelovati u glazbenim aktivnostima kako bi na što bolji način razvili osjećaj za ritam, koordinaciju pokreta, memoriju, koncentraciju i dr. Sluh, vid, verbalno izražavanje, početno čitanje uz ritam i na slogove, samo su neke od sposobnosti koje se uz pomoć glazbe mogu razvijati kod djece, ističe ispitanica. Odgojiteljica C smatra kako su glazbeni instrumenti izrazito korisni u odgojno-obrazovnome radu, a jedan je od glavnih razloga toga upravo „popularnost“ instrumenata kod djece. Većini su djece glazbeni instrumenti veoma primamljivi i zabavni te ih to čini veoma korisnim alatom koji će omogućiti i poduprijeti prirodu učenja pa samim time i razvoja djeteta.

Odgojiteljica A Orffov instrumentarij opisuje na sljedeći način: „instrumenti prilagođeni djeci predškolskoga uzrasta, a čine ga štapići, zvečke, činele, triangel i tamburin.“ Sudionica A Orffov instrumentarij koristi u interpretiranju brojalica te praćenju ritma vlastita pjevanja utječući tako na razvoj ritma. Osim toga, koristi ga i u terapeutske svrhe kod djece koja imaju problema u govornome izražavanju. Za sudionicu B, Orffov instrumentarij je: „set glazbenih instrumenata prilagođen djeci kojega u našem vrtiću ne posjedujemo.“ Ističe kako se neki od tih instrumenata pojedinačno koriste, kao što su npr. šuškalice i zvečke. Za kraj navodi kako bi sve vrtičke skupine trebale Orffov instrumentarij u svrhu učenja i obogaćivanja znanja i razvoja djeteta. Sudionica C, Orffov instrumentarij povezuje s instrumentima koji su veličinom i načinom proizvodnje zvuka prilagođeni dječjim sposobnostima. Navodi kako u skupini nema kompletan set, ali neke „izvedenice“ koristi svakodnevno. Također, ističe kako je Orffov instrumentarij češća pojava u vrtičkim skupinama, dok se u jasličkim skupinama najčešće koriste štapići, šuškalice, bubanj ili tamburin.

Završno pitanje intervjua glasilo je: „Što mislite koje su prednosti korištenja glazbenih instrumenata u radu s djecom?“ Ispitanica A objašnjava da, osim što su glazbeni instrumenti pomoć i podrška u realizaciji aktivnosti kroz sva odgojna područja, ona djeluju i na razvoj slušne percepcije, usklađivanje pjevanja u ritmu i tempu. Također, ona su uvijek pri ruci i u trenutku mogu stvoriti vedru ili umirujuću atmosferu, unose pozitivnu energiju u skupinu te djeluju na međusobnu povezanost u skupini. Često pomažu u prevladavanju socio-emocionalnih prepreka. Na kraju, sudionica A ističe emociju sreće i zadovoljstva prilikom pozitivnih dječjih reakcija na ponuđene glazbene aktivnosti. Prednost korištenja glazbenih instrumenata, uz pomno osmišljene poticaje, ono je čemu sudionica B daje izuzetni značaj. Kako bi se poduprijelo razvijanje glazbenih sposobnosti kod djeteta, potrebno je što ranije omogućiti glazbeno

okruženje, tj. izloženost pjevanju, slušanju glazbe, sviranju, i sl. Stručna suradnica - pedagoginja, navodi kako bi odgojitelji u svome radu trebali više koristiti razne glazbene sadržaje i metode rada uz nužnost konstantne edukacije i unapređenje znanja u tome području. Odgojiteljica C prednosti očituje u nekoliko smjerova. Prvi se odnosi na razvoju slušne percepcije, kao i osjećaju za ritam, ali i u vidu poticaja na reprodukciju glasova što u krajnjemu ishodu dovodi do pjevanja. Također, u glazbenome smislu, instrumenti pospješuju motivaciju za glazbom kao i stvaranje predodžaba o određenoj vrsti glazbe. S obzirom na završni rezultat sviranja i pjevanja, prednosti korištenja instrumenata očituju se u cjelokupnome dječjem razvoju. Od razvoja slušne percepcije, reprodukcije govora, razvoja govornoga aparata, povećanja kapaciteta pluća pa do stvaranja pokreta koji prati glazbu i općega smisla za ritam. Također, sudionica ističe nužnost emocionalne perspektive glazbe, kao i glazbenih instrumenata te na koji način njihovo korištenje i prakticiranje utječe na opće stanje organizma.

4.3. Rasprava

Metodologija istraživanja odnosi se prema trima intervjuima provedenih prema unaprijed konstruiranim upitnicima. Ispitanice aktivno provode odgojno-obrazovni rad što pridodaje povezanošću i relevantnošću njihovih odgovora za ovaj istraživački rad koji se bavi tematikom upotrebe glazbenih instrumenata u radu s djecom. Sudionice A, B i C dolaze iz susjedne sredine, no s različitim socioekonomskim komponentama i uvjetima rada. Odabrane su sudionice s 39, 14 i 3 godina radnoga iskustva. Navedene sudionice rade u različitim ustanovama i s djecom različite dobi što omogućava da se kroz intervju dobije šira slika o načinu korištenja instrumenata u odgojno-obrazovnome radu. Analiziranjem odgovora prvoga pitanja zaključujemo kako sve sudionice smatraju da su aktivnosti vezane uz glazbu nužan oblik provedbe odgojno-obrazovnoga rada s time da ističu kako se kao takve često provode u njihovim skupinama i vrtićima što se potkrepljuje u literaturi korištenoj na početku rada (Došen-Dobud, 1995., Slunjski, 2008. Gospodnetić, 2015., Vidulin, 2016. i dr.). Sudionica A ističe načine na koje se glazbene aktivnosti moraju provoditi u radu s djecom, dok sudionice B i C ističu načelo prilagodljivosti aktivnosti dječjim interesima u skladu s NKRPOO (2015.) i suvremenom paradigmom ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja. Također, iz odgovora se može naslutiti kako je integracija takvih

aktivnosti prednost za sva dječja razvojna područja što dovodi i do sljedećega pitanja vezanoga za utjecaj glazbe na dječji razvoj. Sudionica A pri ovome pitanju sumira kako je integracija glazbenih aktivnosti u svakodnevni rad nužna za cjelokupni razvoj djeteta i njegovih potencijala, dok sudionica C navodi formirani glazbeni centar aktivnosti kao izvrstan alat za integraciju glazbenih aktivnosti na djeci prilagođen način. Tako Gospodnetić (2015.), Vidulin (2016.) i drugi autor navode da utjecaj upotrebe glazbenih aktivnosti utječe na sve aspekte dječjega razvoja. Sudionica B navodi kako je glazba iznimno stimulirajući podražaj koji sam po sebi potiče cjelokupni dječji razvoj. Kroz glazbu, dijete može jačati komunikacijske vještine i samopoštovanje, razvijati pozitivnu sliku o sebi, vježbati kognitivne procese reproduciranja i pamćenja, podupirati razvoj slušne percepcije, razvijati kreativnost, maštanje i spontanost, pa na kraju i jačati grubu i finu motoriku uz pokrete, ponavljanja i oponašanja. Dječji se razvoj ne može promatrati iz jedne perspektive već samo kao cjeloviti skup, a glazba je izvanredan mediji koji utječe na sve aspekte dječjega razvoja upravo zato što je izrazito stimulativna i često zapažena kao dječji interes kojega je šteta ne iskoristiti. Drugi se dio intervjuja odnosi na upotrebu instrumenata pri čemu je razmišljanje ispitanih sudionica vrlo slično što bi značilo kako uglavnom nema oprečnih razmišljanja i navoda već se sudionice nadopunjuju iako su intervjui provedeni odvojeno. Takva nam slična razmišljanja ukazuju na učestalost korištenja instrumenata u odgojno-obrazovnome radu u metodičkim pristupima odgajatelja današnjice. Sudionice instrumente opisuju kao pozitivne stimulanse koji utječu na motiviranost, trajanje i intenzitet uključenosti djece pri takvim aktivnostima što potkrepljuje i literatura Vannatta-Hall (2010.) i Vidulin (2016). Sudionica A svakodnevno koristi prave instrumente i ističe spontanost u pristupu djeci kao i njihove pozitivne reakcije na iste, dok sudionice B i C ističu kako se pravi instrumenti ne koriste često, no svakodnevno ih zamjenjuju didaktička sredstva i pomagala te poticaji koji odgajatelji samostalno izrađuju u svrhu uključivanja djece u istraživanje procesa stvaranja zvuka. Sudionica C nadalje ističe razinu motiviranosti djece za takvu vrstu aktivnosti koja prati, već prije spomenuta načela, općenito vezana uz glazbu. Iz provedenih intervjuja, nadalje se navode instrumenti koji se koriste u skupinama. Najbogatiji opus nudi sudionica A koja spominje udaraljke, zvečke, šuškalice, harmoniku, gitaru i bubanj te svakodnevno korištenje pravih instrumenata, dok sudionice B i C navode glazbeni centar aktivnosti i materijale koji potiču djecu na stvaranje zvuka i istraživanje istoga. Sudionica C dodatno ističe prisutnost pravih

instrumenata pri čemu je njihovo korištenje dodatno potaknulo djecu u trećoj i četvrtoj godini života na usavršavanje tzv. „čekanja na red“. Sudionica B dodatno navodi vrste aktivnosti vezane za instrumente, a odnose se na pjevanje, igre s pokretima, plesne koreografije, razne ritmičke igre i aktivnosti slušanje glazbe. Zaključujemo da se glazbeni instrumenti koriste u radu svih triju sudionica no s ponekim iznimkama. Nadalje, ističe se i prednost korištenja instrumenata u radu s djecom. Sve tri sudionice ponavljaju važnost prilagodbe sadržaja dječjoj dobi i aktualnim interesima jer na taj način djeca najlakše usvajaju nova znanja. Sudionica B dodatno navodi važnost ritmičkih instrumenata za djecu u ranoj i predškolskoj dobi kako bi razvijali osjećaj za ritam, koordinaciju pokreta, memoriju i pažnju. Time ističemo važnost Orffova instrumentarija o kojemu sudionice navode sljedeće: „u našim se vrtićima koriste neke vrste „izvedenica“ Orffovog instrumentarija, nemamo potpuni set na korištenje no redovno izrađujemo poticaje koji odgovaraju svrsi korištenja Orffovog instrumentarija u radu s djecom.“ Idealni bi uvjeti bili kada bi svaka skupina posjedovala set Orffova instrumentarija no vidljiv je i hvalevrijedan trud odgajateljica za oblikovanje glazbenih centara aktivnosti sukladno suvremenim načelima i svijesti o važnosti provođenja glazbenih aktivnosti u radu s djecom rane i predškolske dobi. Na kraju intervjua, sudionice navode raznovrsne prednosti korištenja glazbenih instrumenata u radu s djecom koji se potvrđuju i u literaturi (Estrella, 2014., Halavuk, 2016. i dr.). Spominje se razvoj slušne percepcije, usklađivanje pjevanja u ritmu i tempu, sama izloženost pjevanju, slušanju glazbe i sviranju općenito pa sve do osjećaja za ritam i stvaranje predodžaba o određenoj vrsti glazbe što pokazuje kako odgajateljice shvaćaju na koji način upotreba instrumenata u radu s djecom može pridonijeti cjelovitome rastu i razvoju djece. Jedna od dodatnih prednosti jest i emocionalna „moć“ glazbe, kao i glazbenih instrumenata koju opisuju sudionice za vrijeme intervjua. Glazba za dijete predstavlja izvor zadovoljstva, pozitivnih emocija i estetskih doživljaja. Korištenje glazbenih instrumenata u odgojno-obrazovnome radu pridonosi stvaranju ugodne atmosfere u skupini, kao i pružanju raznovrsnih prilika za razvoj svojih sposobnosti, znanja i vještina potrebnih za budućnost djeteta.

5. AKTIVNOST UPOZNAVANJA INSTRUMENATA DJECI VRTIČKE DOBI

Tema završnoga rada zahtijeva provedbu upoznavanja instrumenata u praksi. S obzirom na to da je u skupini neko određeno vrijeme primijećen interes za stvaranjem zvuka, u dogovoru s mentoricom, matičnom odgojiteljicom skupine, pripremljena je aktivnost na temu „*Boc, boc iglicama*“. Upoznavanje djece s instrumentima planirano je integracijom njihove omiljene pjesme (interesno područje) i korištenjem elemenata Orffova instrumentarija. „Naglasak je postavljen na primjerenost izrađenih sredstava za određenu dob djece, njihova interesna područja, kao i njihove sposobnosti.“ (Slunjski, 2008) Skupina broji 12 djece u dobi od 3 do 4 godine (mlađa vrtićka dob).

5.1. Priprema za glazbenu aktivnost

CILJ

- upoznavanje djece s glazbenim instrumentima
- obogatiti njihovo znanje o ritmu i metru
- upoznavanje djece s različitim zvukovima

INTEGRIRANA ZADAĆA

- razvijanje motorike, spretnosti i preciznosti korištenjem različitih didaktičkih materijala
- razvijanje mišljenja, opažanja i logičkoga zaključivanja
- razvijanje samopouzdanja kod djece
- stvaranje ugodne i opuštene atmosfere

ZADACI U ODNOSU NA ZADOVOLJAVANJE POTREBA DJECE

Tjelesne i psihomotorne potrebe:

- razvijanje snalažljivosti i spretnosti kretanjem kroz dnevnu sobu uz igru
- razvijanje preciznosti kroz upotrebu instrumenata i likovnih aktivnosti
- razvijanje fine motorike ruku, šake i prstiju uz korištenje crtačke tehnike (pastele i drvenih bojica) i manipulacijom instrumenata
- razvijanje koordinacije pokreta kroz igru
- razvijanje pažnje i pamćenja u centru početnoga čitanja i pisanja

Socio-emocionalne potrebe:

- međusobna suradnja i druženje tijekom aktivnosti
- poštivanje pravila igre
- razvoj sposobnosti donošenja samostalnih odluka - samostalan izbor centara, igra
- razvoj samovrednovanja, samopouzdanja i samostalnosti
- poticanje i razvijanje samokontrole i tolerancije (poštivanje pravila i reda, postizanje kompromisa)

Istraživačko- spoznajne potrebe:

- razvoj mišljenja, pamćenja, koncentracije i pažnje
- razvoj logičkoga zaključivanja, pamćenja i mišljenja pomoću slikopriče i slikovnice
- razvoj pažnje i koncentracije
- proširenje dječjega znanja o instrumentima i glazbi

Stvaralačke potrebe:

- razvoj kreativnosti i sposobnosti stvaralačkoga mišljenja i izražavanja
- poticanje radoznalosti djece
- razvoj vlastitih ideja kroz ostvarivanje likovnih uradaka

Komunikacijske potrebe:

- razvoj verbalnoga i neverbalnoga izražavanja kroz bogaćenje rječnika, razumijevanje i korištenje novih riječi
- utjecaj na razvoj komunikacijskih vještina: razgovor, aktivno slušanje, dogovaranje
- poticanje razvoja dijaloga među djecom tijekom i nakon aktivnosti
- razvoj vokabulara i pravilnoga izgovaranja

METODE ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA:

- metoda razgovora
- metoda usmenog izlaganja
- metoda praktičnih radova
- metoda upoznavanja glazbenih instrumenata

VRSTE DJELATNOSTI I AKTIVNOSTI

Životno- praktične aktivnosti:

- usvajanje kulturnih i higijenskih navika
- verbalno i praktično izražavanje
- izrada igara
- zajedničko pospremanje materijala nakon igre

Raznovrsne igre:

- parne slike
- rezane slike
- matematička igra „spajanje količine sa brojem“
- glinamol
- predlošci instrumenata
- priča u slikama
- slikovnice

Interpretacija umjetničke tvorevine:

- Interpretacija brojalice „*Boc, boc iglicama*“

Istraživačko-spoznajne aktivnosti:

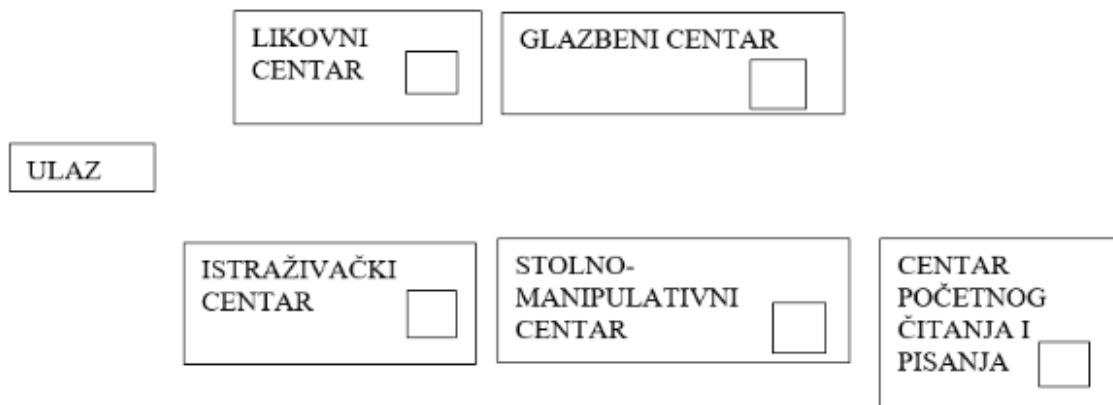
- istraživanje zvuka
- istraživanje instrumenata
- razvoj pamćenja i povezivanja slika
- razvoj operativnoga mišljenja

Dječje izražavanje i stvaranje:

- modeliranje glinamolom
- bojanje predložaka

ORGANIZACIJA PROSTORA

Slika 11. – skica organizacije prostornih uvjeta u skupini

SREDSTVA I POTICAJI PO CENTRIMA:

Stolno- manipulativni centar:

- parne slike (slike instrumenata)
- parne slike (jež)
- rezane slike (motiv „instrumenti“)
- matematička igra „spajanje količine s brojem“

Centar početnog čitanja i pisanja:

- slikovnica „En, ten, tini“, „Eci, peci, pec“, „Ide maca oko tebe“, „Iš'o medo u dućan“
- slikopriča „Jež - bjež“
- slike instrumenata s njihovim nazivom

..

Likovni centar:

- predlošci instrumenata
- modeliranje glinamolom

Glazbeni centar:

- Orffov instrumentarij
- glazbena ljestvica s različitim zvučnim materijalima
- igra „upoznavanje ritma,“ (uz vizualni i zvučni poticaj)

- ples uz pokret (slobodno izražavanje)

Istraživački centar:

- izrada instrumenata s različitim zvukom (zvečke)
- izrada ježa od spužve pomoću vrućega ljepila

Dramski centar

- štapne lutke ježa i drugih šumskih životinja
- paravan za glumu

ZAMIŠLJENI TIJEK AKTIVNOSTI:

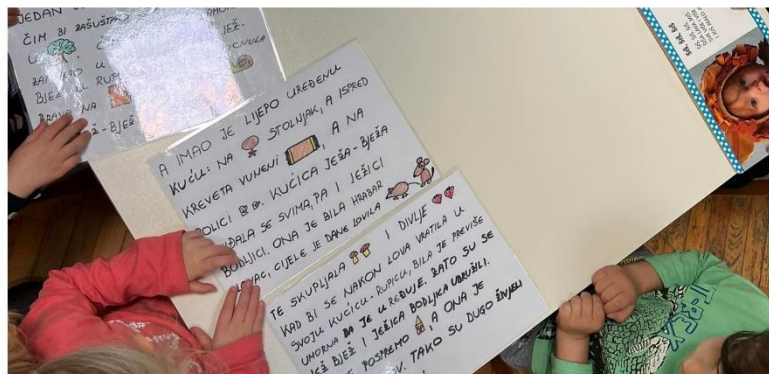
U sobi dnevnoga boravka pripremili smo poticaje po interesnim centrima aktivnosti. U pozadini sobe uključena je glazba (brojalice). Stolno-manipulativni centar nudi razne igre od kojih je prva igra - igra memory u kojoj djeca moraju pronaći jednake parove ponuđenih sličica. Zatim, slijede puzzle s motivom ježa te matematička igra „spajanje količine s brojem“. Djeca sama biraju s kojim će se ponuđenim poticajima najprije zabaviti. U centru početnoga čitanja i pisanja djeci su ponuđene razne slikovnice: „En, ten, tini“, „Eci, peci, pec“, „Ide maca oko tebe“, „Iš'o medo u dućan“ i slikopriča „Jež“-bjež“ te fotografije raznih glazbenih instrumenata. U likovnome centru djeca manipuliraju predlošcima instrumenata koje bojaju drvenim bojicama i pastelama, a glinamolom i štapićima oblikuju ježa. Glazbeni centar nudi Orffov instrumentarij – instrumente pomoću kojih djeca istražuju različite zvukove i ritam. Izrađena glazbena ljestvica te igra „upoznavanje ritma“ uz vizualni i zvučni poticaj pridonosi lakšemu usvajanju ritma. Istraživački centar nudi ručno izrađene zvečke, punjene različitim materijalima te izradu ježa pomoću spužve i vrućega ljepila. Dramski je centar sastavljen od paravana za glumu i štapnih lutaka ježa.

5.2. Refleksija na provedenu aktivnost

Dana 10. svibnja 2023. realizirana je aktivnost u skupini „Lavići“. U skupinu dolazim u ranim jutarnjim satima kako bih pripremila sve unaprijed izrađene aktivnosti. Pet je centara bilo obogaćeno različitim poticajima na temu glazbe. Dolaskom sve djece, aktivnost je mogla započeti s provedbom. Vidno oduševljenje pokazali su u glazbenome centru u kojemu su ponuđeni instrumenti Orffova instrumentarija te glazbena ljestvica s različitim zvučnim materijalima. Grafičku brojalicu „Boc - boc iglicama“ obradila sam uz pljeskanje ritma što je djeci bilo vrlo zabavno te su htjeli ponavljanje navedene aktivnosti, ali ovaj put uz njihovu pomoć.

Veliki su interes pokazali i u istraživačkome centru gdje smo izrađivali različite glazbene instrumente i ježa od spužve pomoću vrućega ljepila. Većinu su aktivnosti djeca provodila samostalno. Možemo zaključiti kako je provedena aktivnost uspješno realizirana o čemu govore osmijesi i zadovoljstvo na dječjim licima.

Slika 12. – dokumentiranje provedbe aktivnosti na temu „Boc, boc iglicama“

6. ZAKLJUČAK

Ovaj se završni rad bavi temom glazbe u predškolskim ustanovama. Glazba je dio čovjekove svakodnevnice s kojom se susreće u različitim situacijama i prilikama. Ona utječe na razvoj čovjeka još u njegovoj najranijoj dobi. Već u prvoj godini života glazbeni odgoj predstavlja vrlo važnu ulogu za razvoj djeteta. Također, vrlo važnu ulogu u cjelovitome djetetovu razvoju imaju roditelji i okolina u kojoj se dijete svakodnevno nalazi, kao i uvjeti u predškolskoj ustanovi koju pohađa. Stoga je vrlo važno glazbeni odgoj integrirati u predškolske ustanove kako bi, već naučno dokazano, dijete unaprijedilo svoj opći razvoj i obrazovanje. Dječji je vrtić ustanova u kojoj su djeca svakodnevno izložena glazbi i glazbenim aktivnostima radi razvijanja emocija, osjećaja, ritma i ljubavi prema glazbi. Nadalje, pisanjem ovoga završnoga rada, zaključujemo kako glazbeni odgoj doprinosi emocionalnom, kognitivnom, socijalnom i psihomotornom razvoju djeteta. Važnu ulogu na tome putu imaju odgojitelji koji djeci približavaju pojam ljubavi prema glazbi. No, prije svega, odgojitelj mora biti kompetentan za provedbu glazbenih aktivnosti, mora znati uvažiti dječje interese te djeci unijeti zadovoljstvo i radost prilikom provedbe već navedenih aktivnosti. Takve provedbe iziskuju mnogo truda i rada no s druge strane potiču dječju kreativnost, koncentraciju i samopouzdanje. Koristeći Orffov instrumentarij u jasličkoj skupini „Lavići“ kod djece se razvio osjećaj ritma, neovisnosti i samostalnosti. Od svih ponuđenih aktivnosti djeca su najveći interes pokazala za glazbu i glazbene instrumente. Time zaključujemo kako zastupljenost glazbe u odgojno-obrazovnome radu pozitivno utječe na cjelokupni dječji razvoj. Samim time, glazbom se na jednostavan način dobiva dječja pažnja, a njihova se zainteresiranost uviđa na nekoj posebnoj razini. Ona budi jedinstvenu emociju te stvara osjećaj slobode i mira.

7. LITERATURA

KNJIGE:

- AZOO (2015). *Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje*. Zagreb: Agencija za odgoj i obrazovanje, 2015.
- Došen-Dobud, A. (1995). *Malo dijete veliki istraživač*. Zagreb: Alineja, 1995.
- Gospodnetić, H. (2015). *Metodika glazbene kulture za rad u dječjim vrtićima*. Zagreb: Mali profesor, 2015.
- Gortan-Carlin, I. P., Radić, B. Boje Orffovog instrumentarija iz perspektive djece i studenata . Napredak: Časopis za interdisciplinarna istraživanja u odgoju i obrazovanju, 164 (2023), 1-2; 145-166 doi:10.59549/n.164.1-2.8
- Halavuk, M. (2016.). *Kreativnost u nastavi glazbene kulture*, Diplomski rad, Čakovec: Učiteljski fakultet
- Kusovac, N. (2010.). *Orffov muzički instrumentarij*. Split: časopis za društvene i prirodne nauke.
- Slunjski, E. (2008). *Dječji vrtić zajednica koja uči*. Zagreb: Spektar Media, 2008.
- Vidulin, S. (2016.). *Glazbeni odgoj djece u predškolskim ustanovama, mogućnosti i ograničenja*. Život i škola: časopis za teoriju i praksu odgoja i obrazovanja, (212-234)

INTERNET:

- Estrella, E. (2014). Orff - pristup glazbenom obrazovanju za djecu, Espie Estrella. Dostupno na: <https://hr.eferrit.com/orff-pristup-glazbenom-obrazovanju-za-djecu/> (Datum pristupa: 15.2.2023)
- Vannatta-Hall, J. (2010). *Music Education in Early Childhood Teacher Education: The Impact of a Music Methods Course on Pre-service Teachers' Perceived Confidence and Competence to Teach Music*. Dostupno na: https://www.researchgate.net/publication/45715006_Music_Education_in_Early_Childhood_Teacher_Education_The_Impact_of_a_Music_Methods_Course_on_Pre-service_Teachers%27_Perceived_Confidence_and_Competence_to_Teach_Music (Datum pristupa: 5.12.2022)
- Vidulin, S. (2016). *Glazbeni odgoj djece u predškolskim ustanovama: Mogućnosti i ograničenja*. Život i škola, LXII(1), str. 221-233. Preuzeto s: <https://hrcak.srce.hr/165136> (Datum pristupa: 16.2.2023.)
- Savjetnica,(2011.). Dostupno na:

<https://www.savjetnica.com/znacenje-glazbenog-odgoja-za-svestrani-odgoj-djeteta/> (Datum pristupa: 25.05.2023.)

- Dječji vrtić Cvrčak, Glazbene aktivnosti u Trešnjicama. Dostupno na: <https://www.cvrcakvt.hr/glazbene-aktivnosti-u-tresnjicama/550/>

8. SAŽETAK

U radu je obrađena tema glazbenih aktivnosti u dječjim vrtićima, a podijeljena je u nekoliko dijelova. Navedena je razvojna vrijednost glazbe. Naglasak je postavljen na Orffov glazbeni instrumentarij te njegovu podjelu prema zvuku.

Cilj je rada upoznavanje Orffova instrumentarija i prikaz njegove važnosti u odgojno-obrazovnome radu. Istraživački dio rada sastoji se od dva dijela, provedbi intervjua te praktične provedbe aktivnosti s djecom. Pri istraživanju i formiranju rezultata ovoga rada u odgovarajućoj kombinaciji korištena je metodologija intervjua, odnosno provedeni su razgovori s ispitanicima usko vezanim za odgojno-obrazovni rad, dvije odgojiteljice te jedna stručna suradnica - pedagoginja. Rezultati intervjua pokazali su važnost glazbe u radu s djecom, načine na koje se provode aktivnosti u skupinama, kojim se sredstvima sudionici koriste te na koji način djeca reagiraju na aktivnosti koje su vezane uz glazbu i korištenje glazbenih instrumenata.

Drugi dio istraživačkoga rada vezan je za provedbu integrirane aktivnosti gdje su djeca upoznata s raznim instrumentima, zvukovima i igrama te refleksije na aktivnost. Odgojiteljeva uloga u poticanju glazbenoga stvaralaštva ključna je za cjelovit rast i razvoj djece rane i predškolske dobi. Glazba za djecu predstavlja izvor zadovoljstva i pozitivnih emocija.

9. SUMMARY

The paper deals with the topic of musical activities in kindergartens, which is divided into several parts. The developmental value of music is stated. Emphasis is placed on Orff's musical instrumentation and its division according to sound.

The aim of the work was to introduce Orff's instrumentation and show its importance in educational work. The research part of the work refers to two parts, the implementation of interviews and the practical implementation of activities with children. During the research and formation of the results of this work, the interview methodology was used in an appropriate combination, that is, interviews were conducted with respondents closely related to educational work, two preschool teachers and one professional associate pedagogue. The results of the interviews showed that the respondents consider music to be very important when working with children and how they carry out activities in groups, what resources they have and how children in general react to activities related to music and the use of musical instruments.

The second part of the research part is related to the implementation of an integrated activity where children are introduced to various instruments, sounds and games, as well as reflection on the activity.

The educator's role in encouraging musical creativity is crucial for the overall growth and development of children of early and preschool age. Music for children is a source of pleasure and positive emotions.

10. PRILOZI

Prilog I. – intervju lista s pitanjima

INTERVJU LISTA

Spol	
Stručna sprema	
Dob skupine	
Ustanova	
Veličina ustanove	
Godine radnog staža	
Datum intervjuja	
Trajanje intervjuja	

1. PROVODITE LI GLAZBENE AKTIVNOSTI U RADU S DJECOM? AKO DA, KOLIKO ČESTO I NA KOJI NAČIN? OPIŠITE NAJČEŠĆE VRSTE AKTIVNOSTI.
2. OPIŠITE KAKO GLAZBA UTJEČE NA DJEČJI RAZVOJ?
3. KORISTITE LI GLAZBENE INSTRUMENTE U RADU S DJECOM? AKO DA, OPIŠITE SITUACIJU I REAKCIJE DJECE?
4. KOJE INSTRUMENTE NUDITE DJECI I NA KOJI NAČIN?
5. SMATRATE LI GLAZBENE INSTRUMENTE KORISNIM U RADU S DJECOM I ZAŠTO?
6. ŠTO JE ORFFOV INSTRUMENTARIJ I KORISTITE LI GA U PRAKSI?
7. ŠTO MISLITE KOJI SU BENEFITI KORIŠTENJA GLAZBENIH INSTRUMENTATA U RADU S DJECOM?

Prilog II. – transkript intervjua sudionica A

1. PROVODITE LI GLAZBENE AKTIVNOSTI U RADU S DJECOM? AKO DA, KOLIKO ČESTO I NA KOJI NAČIN? OPIŠITE NAJČEŠĆE VRSTE AKTIVNOSTI.

Odgoviteljica: Uz zastupljenost svih odgojnih područja, glazbene aktivnosti su najzastupljenije. Provode se kao zasebne uz upoznavanje, usvajanje melodija i tekstova te kao dijelovi (uvodni ili završni) ostalih ponuđenih poticaja i sklopova aktivnosti. U našoj se skupini uvijek pjeva pleše i svira, stvarajući tako vedru i veselu atmosferu u skupini. Pri upoznavanju novih sadržaja radi se na nivou skupine, manje grupe, ali se često potiče i individualno pogotovo pjevanje, razvijajući tako samopouzdanje te prevladavajući sram i strah od javnog nastupa. Takve aktivnosti djeca jako vole i uvijek nailaze na dobar odaziv.

2. OPIŠITE KAKO GLAZBA UTJEČE NA DJEČJI RAZVOJ?

Odgoviteljica: Integrirana u sva odgojna područja, glazba djeluje na sve segmente psiho-fizičkog razvoja djeteta. U nemogućnosti boravka i kretanja na vanjskom prostoru, pogotovo u zimskim mjesecima, uz pomoć glazbe provode se male tjelesne aktivnosti. Koristeći dječje instrumente djelujemo na razvoj fine motorike šake kao i na koordinaciju oko- ruka. Pomaže u smirivanju u svakodnevnim aktivnostima kao i prije popodnevnog odmora, slušanjem instrumentala ili pjevanjem nježnih uspavanki. S druge strane podiže raspoloženje, individualno ili grupno, kada se za to ukaže potreba u istraživačko- spoznajnim aktivnostima učimo i stječemo nova znanja uz glazbu i o glazbi. Upoznajemo vrste instrumenata i zvukove koje proizvode, sami izrađujemo instrumente kao npr. Razne zvečke, šuškalice, a ove smo se godine okušali i u izradi vodenog ksilofona gdje voda u čaši proizvodi zvuk kucanjem metalnog štapića o čašu. Mogli smo vidjeti kako visina zvuka ovisi o količini vode u čaši. Kroz likovne aktivnosti djeca su bojom izražavala doživljaj glazbe nakon slušanja, a poticalo se i na izražavanje doživljaja glazbe pokretom. Te su aktivnosti pozitivno djelovale na razvoj dječjeg stvaralaštva i različitih vidova komunikacije i izražavanja.

3. KORISTITE LI GLAZBENE INSTRUMENTE U RADU S DJECOM? AKO DA, OPIŠITE SITUACIJU I REAKCIJE DJECE?

Odgoviteljica: Od samih početaka u svom radu koristim harmoniku, a povremeno i sintisajzer. Harmonika uvijek izaziva pozitivne reakcije i na neki je način znak za okupljanje, veselje, druženja. Djeca pokazuju interese i žele se i sami okušati u sviranju, što im je dopušteno. Spontano tada upoznajemo dijelove i čemu služe. Ponekad djeca od kuće donose harmonike igračke pa zajedno sviramo, a zna i stolica poslužiti kao harmonika u imitativnim igrama. Smatram da takvo okruženje spontano

i nenametljivo djeluje na interes djece za bavljenje raznim vidovima glazbe u kasnijoj dobi.

4. KOJE INSTRUMENTE NUDITE DJECI I NA KOJI NAČIN?

Odgojiteljica: Uglavnom su to dječje udaraljke, razne zvečke i šuškalice. No eksperimentiramo i proizvodimo zvukove i sa raznim prirodnim, neoblikovanim materijalom. Od istog sami izrađujemo npr. Harmoniku, gitaru, bubanj. Ove aktivnosti kod djece izazivaju radost, veselje i opuštanje. Ponekad su to vođene aktivnosti, a ponekad spontane kada to djeca žele.

5. SMATRATE LI GLAZBENE INSTRUMENTE KORISNIM U RADU S DJECOM I ZAŠTO?

Odgojiteljica: Kao što sam već rekla, iznimno su korisni u svim segmentima dječjeg razvoja i u okruženju gdje dijete boravi, djeluju poticajno u smislu malo ozbiljnijeg bavljenja odnosno upoznavanja istih kroz edukaciju u starijoj životnoj dobi. Naravno ako to proizlazi iz interesa djeteta i nije nametnuto.

6. ŠTO JE ORFFOV INSTRUMENTARIJ I KORISTITE LI GA U PRAKSI?

Odgojiteljica: Orffov instrumentarij su instrumenti prilagođeni djeci predškolskog uzrast, a čine ga štapići, zvečke, činele, triangl, tamburin. Koristimo ga u interpretiranju brojalica te praćenju ritma vlastitog pjevanja utječući tako na razvoj ritma ali i u terapeutske svrhe kod djece koja imaju problema u govornom izražavanju.

7. ŠTO MISLITE KOJI SU BENEFITI KORIŠTENJA GLAZBENIH INSTRUMENTATA U RADU S DJECOM?

Odgojiteljica: Osim što su pomoć i podrška u realizaciji aktivnosti kroz sva odgojna područja, djeluju na razvoj slušne percepcije, usklađivanja pjevanja u ritmu i tempu. Uvijek su pri ruci i u trenutku mogu stvoriti vedru ili umirujuću atmosferu. Unose pozitivnu energiju u skupinu te djeluju na još bolju povezanost djece međusobno kao i sa odgajateljem. Često pomažu u prevladavanju socio-emocionalnih prepreka. Za djecu radost, a za mene osobno zadovoljstvo i ispunjenost kada vidim njihove reakcije.

Prilog III. – transkript intervjua sudionica B

1. PROVODITE LI GLAZBENE AKTIVNOSTI U RADU S DJECOM? AKO DA, KOLIKO ČESTO I NA KOJI NAČIN? OPIŠITE NAJČEŠĆE VRSTE AKTIVNOSTI.

Stručni suradnik pedagog: U radu s djecom gotovo se svakodnevno provode glazbene aktivnosti u svim odgojno- obrazovnim skupinama, kako u jasličkim tako i u vrtičkim. Glazbeni poticaji za aktivnosti prilagođeni su dobi djece. U jasličkim se skupinama svakodnevno sluša dječja glazba uz koju se provode aktivnosti kao što su igre s pokretima, ples uz glazbu, tjelovježba, pjevanje uspavanki, recitacije, brojalice i slično dok se u vrtičkim skupinama također često sluša glazba, uz oponašanje ritma uz rastavljanje na slogove i traženje rime, plesne pokrete, učenje teksta ponavljanjem, kroz igrokaze i sl. Osim glazbe djeci su svakodnevno ponuđeni poticaji- glazbeni instrumenti, u centrima aktivnosti. U jasličkim se skupinama nude izrađeni poticaji od otpadnog materijala kao npr. šuškalice,, bubnjevi , udaraljke, kastanjete i dr. Glazbeni centri opremljeni su i gotovim glazbenim didaktičkim sredstvima i pomagalicama raspoređene po skupinama s obzirom na dob, važnih za razvoj vokalne i glazbene improvizacije.

2. OPIŠITE KAKO GLAZBA UTJEČE NA DJEČJI RAZVOJ?

Stručni suradnik pedagog: Glazba je zasigurno važna za razvoj djeteta već od najranije dobi. Glazba je djeci ugodan podražaj koji ih spontano potiče na razvoj. Glazbom dijete unaprjeđuje mnoge funkcije- verbalne i neverbalne komunikacijske vještine, auditivnu percepciju, kognitivne procese kao što su pamćenje i mišljenje, grubu i finu motoriku uz pokrete, kreativnost i spontanost, jačanje samopouzdanja i dr.

3. KORISTITE LI GLAZBENE INSTRUMENTE U RADU S DJECOM? AKO DA, OPIŠITE SITUACIJU I REAKCIJE DJECE?

Stručni suradnik pedagog: U našem se vrtiću u svakodnevnoj praksi ne koriste često pravi glazbeni instrumenti već didaktička sredstva i pomagala i izrađeni poticaji kojima se proizvode zvukovi. U ovoj je pedagoškoj godini jedna vrtićka skupina provela projekt na temu „Glazbeni instrumenti” kroz kojeg su djeca, uz mnoštvo istraživačkih i umjetničkih aktivnosti na temu glazbe, imala priliku upoznati se s tradicionalnim instrumentima. Naime, ugostili smo članove KUD- a „Zlatela” koji su djeci predstavili tradicionalne istarske instrumente kao što su meh i sopele. Djeca su sa zanimanjem pratila priču o izradi tih instrumenata a zvuk istih posebno ih je motivirao uz duže održavanje pažnje.

4. KOJE INSTRUMENTE NUDITE DJECI I NA KOJI NAČIN?

Stručni suradnik pedagog: Centar glazbe imaju sve odgojno obrazovne skupine. Ti su centri skromno opremljeni i mišljenja sam kako bi ih trebalo češće obogaćivati. U centrima se nalaze didaktička sredstva i pomagala kao što su zvučne igračke i

slikovnice, gitara, mini sintisajzeri, te razne zvečke, bubnjevi i šuškalice izrađene od prirodnog i otpadnog materijala. Osim toga, centri su obogaćeni i slikovnim materijalima s aplikacijama glazbenih instrumenata. Odgojitelji gotovo svakodnevno nude djeci maštovite poticaje kako bi motivirali djecu u glazbenim aktivnostima kao što su: pjevanje, igre s pokretima, plesne koreografije, razne ritmičke igre, aktivno slušanje glazbe.

5. SMATRATE LI GLAZBENE INSTRUMENTE KORISNIM U RADU S DJECOM I ZAŠTO?

Stručni suradnik pedagog: Glazbene instrumente, i glazbu općenito, u radu s djecom smatram korisnim. Djeca rane i predškolske dobi trebaju u glazbenim aktivnostima što više koristiti razne ritmičke instrumente te sudjelovati u glazbenim aktivnostima što razvija osjećaj za ritam, koordinaciju pokreta, memoriju, koncentraciju i dr. Sluh, vid, verbalno izražavanje, početno čitanje uz ritam i na slogove, samo su neke od sposobnosti koje se uz pomoć glazbe mogu razvijati kod djece.

6. ŠTO JE ORFFOV INSTRUMENTARIJ I KORISTITE LI GA U PRAKSI?

Stručni suradnik pedagog: Orffov instrumentarij je set glazbenih instrumenata prilagođen djeci kojeg u našem vrtiću ne posjedujemo. Pojedinačno neke od tih instrumenata odgajatelji koriste, kao npr. šuškalice i zvečke. Mišljenja sam kako bi sve vrtićke skupine trebale imati ga u centru glazbe u svrhu učenja i obogaćivanja znanja i razvoja.

7. ŠTO MISLITE KOJI SU BENEFITI KORIŠTENJA GLAZBENIH INSTRUMENTATA U RADU S DJECOM?

Stručni suradnik pedagog: Korist korištenja glazbenih instrumenata uz pomno osmišljene poticaje za aktivnosti su velike. Da bi se poduprijelo razvijanje glazbenih sposobnosti kod djeteta, potrebno mu je što ranije omogućiti glazbeno okruženje tj. izloženost pjevanju, slušanju glazbe, sviranju, i sl. Što pozitivno utječe na razna područja dječjeg razvoja. Glazba utječe na kognitivni razvoj, komunikacijske vještine, auditivnu i vizualnu percepciju, motoričke vještine, na kreativnost i dr.

Mišljenja sam kako bi se odgajatelji u svom radu trebali još više koristiti raznim glazbenim sadržajima i metodama rada, no nužno je konstantna edukacija i unapređivanje znanja uz osvješćivanje važnosti glazbe za dobrobit dječjeg razvoja.

Prilog IV. – transkript intervjua sudionica C

1. **PROVODITE LI GLAZBENE AKTIVNOSTI U RADU S DJECOM? AKO DA, KOLIKO ČESTO I NA KOJI NAČIN? OPIŠITE NAJČEŠĆE VRSTE AKTIVNOSTI.**

Odgajateljica: Glazbene aktivnosti u radu s djecom koristim često. One se najčešće odnose na slušanje glazbe i stvaranje popratnih pokreta. Pokazalo se kako djeca u mojoj skupini najbolje reaguju na pjesmice s pokretima što je i očekivano s obzirom na njihovu dob. No kroz proteklu pedagošku godinu bilo je tu raznovrsnih aktivnosti vezanih za glazbu kao i glazbene instrumente. Npr. Oponašanje zvukova, poticanje na vokalizaciju i ponavljanje, upoznavanje s instrumentom (sintisajzer), korištenje dječjih instrumenata i slične aktivnosti. Glazbene aktivnosti u mojoj skupini započinju inicijativom od strane djece, jer svakodnevno izriču želju za određenom pjesmom, kao i instrumentima koji su im ponuđeni u glazbenom centru (najčešće je cilj proizvoditi različite zvukove – bubanj, šuškalice, dječji ksilofon).

2. **OPIŠITE KAKO GLAZBA UTJEČE NA DJEČJI RAZVOJ?**

Odgajateljica: Smatram kako glazba može samo pozitivno utjecati na sve aspekte dječjeg razvoja, pogotovo govorni i spoznajni u smislu slušanja, reprodukcije, vokalizacije, pamćenja i ponavljanja. Sudeći po svom iskustvu djeca u principu vole glazbu te nam ona može poslužiti kao izvrstan medij za učenje o raznovrsnim temama kao i razvoju govora, a i u ostalim razvojnim aspektima. Dječji razvoj sagledava se cjelovito, glazbom se na jednostavan način dobiva dječja pažnja te ih ona može zainteresirati na nekoj posebnoj razini.

3. **KORISTITE LI GLAZBENE INSTRUMENTE U RADU S DJECOM? AKO DA, OPIŠITE SITUACIJU I REAKCIJE DJECE?**

Odgajateljica: U svojoj odgojno-obrazovnoj praksi koristim glazbene instrumente, iako je riječ o jaslčkoj djeci smatram kako je važno djecu upoznati s glazbenim instrumentima i općim procesom stvaranja zvuka koji iznimno interesira djecu svih dobnih skupina. Jednom prilikom kolegica je donesla pravi sintisajzer, dječji interes za sviranjem na sintisajzeru trajao je preko mjesec dana, a najintenzivniji bio je prvih tjedan dana kada su naši jasličari po prvi put strpljivo čekali u redu za isprobavanje „sviranja“. Reakcije djece bile su raznovrsne i u 99% slučajeva pozitivne. Čak i u situaciji kada sam ja svirala na sintisajzeru djecu je zainteresirao zvuk i melodija pjesme, što je naposljetku dovelo i do reprodukcije i pokušaja pjevanja iste, kojoj neka djeca još uvijek znaju riječi. Uzeći u obzir da je riječ o jaslčkoj djeci, smatram kako je upravo instrument bio od značajne važnosti za razinu njihove motiviranosti i trajanje njihova interesa.

4. **KOJE INSTRUMENTE NUDITE DJECI I NA KOJI NAČIN?**

Odgajateljica: U sklopu glazbenog centra djeci su ponuđeni sljedeći instrumenti: bubanj, dječji metalni ksilofon s štapićem, 2 plastične gitare, tamburin i raznovrsne

šuškalice. Tijekom godine djeci sam još ponudila sintisajzer, vodeni ksilofon i bubanj s palicom. Aktivnosti su se bazirale na istraživanje procesa stvaranja zvuka. Djeca su najčešće pokušavala stvoriti što intenzivniji zvuk. Također naglasak sam postavila na brzinu ritma, odnosno obraćanja pozornosti i razlikovanja bržeg i sporijeg ritma. Svi ponuđeni instrumenti bili su zastupljeni istom razinom uključenosti kod djece, a nudili su se prema iskazanom dječjem interesu. Takve aktivnosti su u većini slučajeva okupile svu prisutnu djecu.

5. SMATRATE LI GLAZBENE INSTRUMENTE KORISNIM U RADU S DJECOM I ZAŠTO?

Odgajateljica: Smatram kako su glazbeni instrumenti izrazito korisni u odgojno-obrazovnom radu. Jedan od glavnih razloga odnosi se na „popularnosti“ instrumenata kod djece. Većini djece instrumenti su veoma primamljivi i zabavni te ih to čini veoma korisnim alatom koji će omogućiti i poduprijeti prirodu učenja pa samim time i razvoja djeteta.

6. ŠTO JE ORFFOV INSTRUMENTARIJ I KORISTITE LI GA U PRAKSI?

Odgajateljica: Orffov instrumentarij su instrumenti namijenjeni djeci, možemo reći i instrumenti koji su veličinom i načinom proizvodnje zvuka prilagođeni dječjim sposobnostima. U skupini nemamo kompletan set, ali neke „izvedenice“ koristim svakodnevno. U vrtićkim skupinama je češća pojava, dok u jasličkim se najčešće koriste štapići, šuškalice, bubanj ili tamburin.

7. ŠTO MISLITE KOJI SU BENEFITI KORIŠTENJA GLAZBENIH INSTRUMENTATA U RADU S DJECOM?

Odgajateljica: Benefiti korištenja glazbenih instrumenta svakako se očituju u nekoliko smjerova, prvi se odnosi na razvoju slušne percepcije, kao i osjećaja za ritam, ali i u vidu poticaja na reprodukciju glasova što u krajnjem ishodu dovodi do pjevanja. U glazbenom smislu instrumenti također pospešuju motivaciju za glazbom kao i stvaranje predodžbi o određenoj vrsti glazbe. S obzirom na finalni produkt sviranja i pjevanja, benefiti korištenja instrumenata očituju se i u cjelokupnom dječjem razvoju. Od razvoja slušne percepcije, reprodukcije govora, razvoja govornog aparata, povećanja kapaciteta pluća pa do stvaranja pokreta koji prati glazbu i općeg smisla za ritam. Također, nužno je napomenuti i emocionalnu perspektivu glazbe, kao i glazbenih instrumenata te kako njihovo korištenje i prakticiranje utječe na opće stanje organizma.